

Trobada del **Grup de Lectura Meteora** a Documenta
Pau Claris, 144, Barcelona

20 de desembre de 2021

L'home que va confondre la seva dona amb un barret, d'Oliver Sacks

Aspectes generals

La majoria va opinar que era un text adreçat principalment a persones afins a la neurociència, tot i la seva aparent voluntat divulgativa, sobretot si ens situem en l'època de redacció i publicació de l'obra (dècada de 1980).

Moltes de les persones que llegien el llibre per primer cop van optar per llegir-ne uns quants relats, per fer-se una idea del conjunt. Van trobar-los amens, ben explicats, tot i alguns tecnicismes, i van acordar que és un llibre que no cal llegir de cop, ja que es paeix millor espaiant la lectura dels relats.

També es va establir una contradicció entre dues lectores que havien llegit el llibre feia anys. La primera deia que l'havia entès millor ara i, en canvi, la segona deia que ara l'havia trobat desfasat, ja que el llibre és del 1985 i en les últimes dècades s'ha avançat força en el camp neurològic.

Algunes persones van trobar la lectura feixuga, els va despertar curiositat, sobretot al principi, però van trobar-la excessivament científica o enfocada per als científics en molts aspectes.

D'altres ja van dir clarament que el llibre no els va agradar perquè es consideren profans en la matèria i els neguiteja o incomoda llegir sobre malalties en general, i més potser en l'època que vivim.

Es va dir, també, que els casos explicats no tenen context, ja que no es tracta de cap novel·la on es podria crear un entorn argumental o ambiental. Van trobar el llibre interessant, informatiu, però no es pot considerar cap text literari. També es va dir que l'exposició dels casos era bona, però freda, ja que el metge, lògicament, ha de posar distància entre ell i el malalt.

Es va comentar que el títol del llibre era discutible, ja que fa la brometa del cas, però no s'entreté gens en el paper, difícilíssim, d'aquesta dona confosa amb un barret.

Aspectes formals

El text no es va considerar del tot divulgatiu, però és prou comprensible per al lector mitjà o llec en la matèria. L'equilibri entre el relat entenedor i els tecnicismes que s'hi incorporen sempre és delicat i depèn molt de la percepció de cada lector.

L'opinió general és que el llibre està ben escrit, ben estructurat en 24 relats, que són vivències personals del metge, de fet, són historials clínics ben redactats, convertits en narracions com a vehicle de difusió i normalització de les malalties mentals. La divisió del llibre en quatre parts respon a criteris tècnics o mèdics, no argumentals.

Aspectes conceptuals

Essencialment el llibre parla sobre les anomalies del cervell humà i la pèrdua de la memòria, la percepció o el raciocini. Un dels atractius de l'obra és que et fa conèixer casos molt específics de trastorns mentals i el text humanitza i fa comprensibles tot un seguit de malalties en general poc comunes.

L'estil de les narracions es mou en un to molt ben perfilat entre el drama i l'humor. L'obra parla de les impressions del metge, però també de les dels malalts.

Quant a les malalties, hi ha bastantes referències al parkinsonisme, la síndrome de Pisa (torçar-se sense ser-ne conscient), l'autisme, la confusió terminològica, etc., i també es parla de la música i la seva importància com a teràpia de recuperació cerebral (en el cas de l'autisme és una de les connexions que es troba amb el malalt).

Es va comentar també si aprofitar les històries clíniques per fer un llibre podia o no traspasar alguns límits ètics. Tot i l'anonimat o el canvi de noms, hi ha casos que, per la seva peculiaritat, podrien ser identificables.

Autor i obra

Es va destacar que Oliver Sacks mai no faria servir la paraula boig, sempre parla de pacients. En el camp de la medicina hi ha una lluita pel vocabulari i es va recordar l'opció "client" en comptes de pacient, amb una intenció un tant recargolada.

Gràcies al llibre, molts dels lectors vam saber coses sobre el cervell que ignoràvem: que la part esquerra és més evolucionada i estudiada; en canvi l'hemisferi dret ho és menys. Que quan hi ha problemes a l'esquerre, el pacient percep la seva mancança, i quan les dificultats són al cantó dret, el pacient no la percep.

El llibre sens dubte vol conscienciar principalment per evitar el judici negatiu sobre la malaltia mental.

Potser els relats que van suscitar més atenció van ser el de l'home que confon la sabata amb el seu peu o la seva dona amb un barret; el de l'home que no s'adona que camina tort i no pot corregir-ho fins que no es posa un nivell de bombolla a les ulleres; la dona de prop de 90 anys que es desinhibeix a causa d'una sífilis de la seva joventut; l'home que creu que una de les seves cames no li pertany; el relat dels bessons o el de l'artista autista, etc.

•

Pròxima trobada del Grup: dilluns, 17 de gener de 2021, 19h. Llibreria Documenta.

Obra: *L'estranya desaparició d'Esme Lennox*, de Maggie O'Farrell

Us recordem que Llibreria Documenta us fa un **5% de descompte** de les obres que llegim com a participants en el Grup de Lectura (per encàrrecs: **93 317 25 27**).
Més informació sobre el Grup de Lectura Meteora: www.editorialmeteora.cat